

Examination of cell phone usage habits and purposes of education faculty students

Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım alışkanlıkları ve amaçlarının incelenmesi¹

Ahmet Arslan²
Aylin Tutgun Ünal³

Abstract

In this research, the cell phone usage habits and purposes of education faculty students were examined. Research was conducted with 952 students (532 first year students, 218 second year students, 157 third year students and 45 fourth year students) from Marmara University Education Faculty and Maltepe University Education Faculty in İstanbul. For the collection of data, “cell phone usage determination survey” which was developed by the researchers, was used. In the research, various results were obtained about the cell phone owning ratios, cell phone usage habits and purposes of education faculty students some of which are as follows: a) 99.9% of the education faculty students have a cell phone. b) Education faculty students use cell phone intensively for 1-3 hours/day and ratio for usage more than 5 hours is 12.5%. c) A portion of education faculty students close to average renew their cell phones every 1-3 years. d) It was understood that education faculty students use cell phones for message sending /

Özet

Bu araştırmada, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım alışkanlıkları ve amaçları incelenmiştir. Bu araştırmanın evrenini 2010–2011 güz döneminde Marmara Üniversitesi ve Maltepe Üniversitesinde okuyan Eğitim Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem ise, Marmara Üniversitesi ve Maltepe Üniversitesi Eğitim Fakültelerinin 1. sınıf (n=532), 2. sınıf (n=218), 3. sınıf (n=157) ve 4. sınıfında (n=45) okumakta olan ve basit rastgele seçim yolu ile belirlenen 952 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen “Cep Telefonu Kullanımını Belirleme Anketi” ile toplanmıştır. Araştırmada, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin cep telefonuna sahiplik oranları, cep telefonu kullanım alışkanlıkları ve amaçlarına yönelik birçok sonuç elde edilmiş olup, bunlardan bazıları şöyledir: a) Eğitim Fakültesi öğrencilerinin %99,9'u cep telefonuna sahiptir; b) Eğitim Fakültesi öğrencileri, günlük olarak 1-3 saat arası yoğun olarak cep telefonlarını kullanmakta olup, 5 saatten fazla kullananların

¹Bu makalenin kısa bir özeti 4-6 Ekim 2012 tarihlerinde Gaziantep Üniversitesi'nde gerçekleştirilen 6. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu'nda sunulmuştur.

²Yrd. Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, aarslan@marmara.edu.tr

³Öğr. Gör., Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, aylintutgun@maltepe.edu.tr

receiving. (75.2%) e) Sending / receiving message for the use of cell phones are examined, similar results are obtained for use for speech (75.2%); f) The use of mobile phones for games intensively "never "and" rarely " are preferred options (75.9%); g) When examined the use of mobile phones for photo / camera purpose "sometimes" and "rarely" options are selected by the students (65.5%); h) On the other hand , faculty of education students vary the frequency of mobile phone use for listening MP3/Music Results show 28.6% of students are "often" use cell phones for this purpose. "Sometimes" option is close to "often" option (24.8%); i) Using cell phones purpose of connecting internet is also analyzed. "Sometimes", "frequently" and "always" options were reached 51.3% of the total rate in using cell phones for internet purpose.

Keywords: Cell phone; education faculty students; cell phone usage; cell phone usage habits; cell phone usage purposes

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

oranı %12,5'tir; c) Eğitim Fakültesi öğrencilerinin ortalamaya yakın bir kısmı 1-3 yılda bir cep telefonunu yenilemektedir; d) Cep telefonu kullanım amaçları incelendiğinde konuşma amacıyla cep telefonlarını sık sık ve her zaman kullanan grupların oranı %70,1, 'dir; e) Mesaj gönderme/alma amaçlı cep telefonu kullanımına dair bulgular incelendiğinde, konuşma amaçlı kullanıma benzer sonuçlar elde edilmiş olup, sık sık ve her zaman diyenlerin oranı %75,2 olarak bulunmuştur; f) Oyun amaçlı cep telefonu kullanımı incelendiğinde, öğrencilerin yoğun olarak "Hiçbir zaman" ve "Nadiren" seçeneklerini tercih ettikleri görülmektedir (%75,9). Diğer taraftan oyun oynamaya daha fazla vakit ayıran diğer grubun oranı %24,1'dir; g) Fotoğraf/kamera amaçlı cep telefonu kullanımı incelendiğinde ise, öğrencilerin büyük oranda bazen ve nadiren seçeneklerini işaretledikleri görülmüştür (%65,5); h) Diğer taraftan, eğitim fakültesi öğrencilerinin MP3/Müzik dinleme amaçlı cep telefonu kullanım sıklıkları farklılık göstermektedir. Sonuçlar incelendiğinde, cep telefonlarını sık sık bu amaçla kullananların oranı %28,6 olup, bazen kullananların oranı da yakın bir oran olan %24,8 olarak bulunmuştur; i) Cep telefonlarından internete girme durumu incelendiğinde, eğitim fakültesi öğrencilerinin kullanım sıklıklarının yine farklılaştığı görülmekte olsa da, bu özelliği, bazen, sık sık ve her zaman kullananların toplamdaki oranı %51,3 olduğunu, internete cep telefonları aracılığıyla erişim durumunun gençler arasında yaygınlaşmaya başladığını söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Cep telefonu; eğitim fakültesi öğrencileri; cep telefonu kullanımı; cep telefonu kullanım alışkanlıkları; cep telefonu kullanım amaçları

Giriş

Bilgi ve İletişim teknolojilerinin hızla ilerlediği günümüzde, iletişim araçlarının kullanımı da hayatın hemen hemen her alanında gereklilik haline gelmiştir. Günümüzde, bir iletişim aracı olarak cep telefonu kullanımı ise, hayatın vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Türkiye'deki cep telefonu sahiplik oranları incelendiğinde, hanelerde cep telefonu sahipliği oranının 2011 yılı itibarıyla %90,5'e ulaşması ve bu sahipliğin kentsel ve kırsal alanda (%92,8 ve %85) birbirine yakın değerde olması,

cep telefonu sahipliğinin ülke genelinde yaygınlığını göstermektedir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2011).

Cep telefonu kullananların demografik özellikleri incelendiğinde, özellikle gençler cep telefonlarını en çok kullanan gruptur. Çünkü cep telefonları özellikle gençlerin ihtiyaçlarına hitap edebilen birçok niteliğe sahiptir. Erikson (1998)'e göre, üniversite gençliğinin en temel gelişim görevi aynı veya karşıt cinsteki yaşlıları ile yakın ilişkiler kurmayı başarmaktır. Günümüzde, genç nüfus akranlarıyla sosyal ilişkilerini teknolojik araçlar aracılığıyla sağlama eğilimindedir. Bu araçlardan birisi de cep telefonlarıdır. Özellikle internet imkanı sağlayan cep telefonları gençlerin birbiriyle iletişim kurmalarına ortam sağlamakla birlikte, birbirleriyle devamlı iletişimde kalmalarına da hizmet etmektedir. Bu noktadan hareketle gençlerin, internette sosyal etkileşim sağlayan uygulamaları kullanmayı tercih etmekte olduklarını da söyleyebiliriz. Alanyazında, bu durumu destekleyen birçok araştırma yer almaktadır (Caplan, 2005; Ceyhan, Ceyhan ve Gürçan, 2007; Deniz ve Tutgun, 2010; Tutgun, 2009; Tutgun ve Deniz, 2010; Tutgun, Deniz ve Moon, 2011). Özellikle cep telefonlarının sağladığı ucuz internet ve etkileşimli uygulamalar ile eğitim fakültesi öğrencileri, sosyal iletişim ihtiyaçlarını karşılamakta olup, çevrimiçi sosyal etkileşime, birlikte yaşayacakları sosyal deneyimlerden daha fazla vakit ayırmaktadırlar. Yapılan araştırmalara göre, gençler için cep telefonuna sahip olma ve kullanma, onların kişisel özelliklerini göstermektedir (Oksman ve Turtiainen, 2004; Srivastava, 2005). Onlar için cep telefonu kullanma, akranları arasında kimlik ve prestij sağlamakta (Lobet-Maris, 2003; Özcan ve Koçak, 2003), teknolojik yenilikleri sunmakta (özel ilgi alanı ve becerilerini gösterebilecekleri araçlar sunar), neşe ve eğlence kaynağı olmakta, kişilerarası ilişki kurma ve devam ettirmeyi sağlamaktadır (Ellwood-Clayton, 2003; Taylor ve Harper, 2003). Birçok araştırmada da belirtildiği gibi, cep telefonu kullanımı gençler arasında sosyal katılımı ve bağlantılılıları arttırmaktadır (Mathews, 2004; Wei ve Lo, 2006).

Gençlerin bahsi geçen nedenlerden dolayı cep telefonlarını yoğun olarak kullanmaları, beraberinde bir takım problemlere de yol açabilmektedir. Eğitim fakültesi öğrencilerinin mesleki hayata hem bilgi/beceri bakımından hem de sosyal açıdan hazır olabilmesi için gerekli ortamların sağlanmasında gençler, bireysel sorumluluğa da sahiptir. Gençlerin yüz-yüze iletişim becerilerini geliştirmesi ileri de mesleki ve aile hayatına olumlu katkıda bulunabileceği gibi, sosyal ilişkilerini yüz-yüze sosyal ortam yerine internette kurmaya tercih etmeleri durumunda ise olumsuz sonuçlara maruz kalacakları açıktır. Diğer taraftan, yoğun cep telefonu kullanımı öğrencilerin derse olan dikkatini bozabilmekte, derslerini aksatmalarına sebep olabilmektedir. Bu noktadan hareketle, gençlerin cep telefonu ve internet ile geçirdikleri zaman miktarı ve kullanım amaçları önemli görülmektedir.

Diğer taraftan, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım alışkanlıkları ve amaçları bilinirse, aşırı kullanım ya da zaman yönetimi konusunda bir problem olduğunda nasıl bir yaklaşımla durumun çözülebileceği planlanabilir.

Bu sebeplerden dolayı, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım alışkanlıkları ve amaçlarının incelenmesi ve var olan durumun ortaya koyulması önemli görülmektedir. Bu noktadan hareketle, “Eğitim fakültesi öğrencilerinin Cep Telefonu Kullanım Alışkanlıkları ve Amaçlarının İncelenmesi” araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

Amaç

Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım alışkanlıkları ve amaçlarının incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda, aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

1. Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonuna sahiplik oranı ne düzeydedir?
2. Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım alışkanlıkları nelerdir?
3. Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım amaçları nelerdir?
4. Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım amaçları eğitim gördükleri üniversiteye göre değişmekte midir?
5. Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım amaçları cinsiyetlerine göre değişmekte midir?
6. Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım amaçları buldukları sınıflara üniversiteye göre değişmekte midir?
7. Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım amaçları bölümlerine göre değişmekte midir?

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, “Cep Telefonu Kullanımını Belirleme Anketi” ile elde edilen verilerin nicel analizi ile var olan durum saptandığı için bu araştırma Karasar (1994)’a göre tarama modellerinden genel tarama modelidir.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2010–2011 güz döneminde Marmara Üniversitesi ve Maltepe Üniversitesinde okuyan Eğitim Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem ise, Marmara Üniversitesi ve Maltepe Üniversitesi Eğitim Fakültelerinin 1. sınıf (n=532), 2. sınıf (n=218), 3. sınıf (n=157) ve 4. sınıfında (n=45) okumakta olan ve basit rastgele seçim yolu ile belirlenen 952 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Katılımcıların %58,7'si (n=559) bayan, %41,3'ü (n=393) ise erkeklerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan eğitim fakültesi öğrencilerinin devam ettikleri Üniversite ve Programlara göre dağılımı Tablo 1'de yer almaktadır.

**Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının
Üniversite ve Programlara Göre Dağılımı**

Programlar	Marmara Üniversitesi		Maltepe Üniversitesi		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
BÖTE*	280	45,8	15	4,4	295	30,9
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	100	16,4	87	25,5	187	19,6
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	99	16,2	-	-	99	10,3
Okul Öncesi Öğretmenliği	-	-	40	11,7	40	4,2
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	67	11,0	104	30,5	171	17,9
Özel Eğitim	65	10,6	23	6,7	88	9,2
İngilizce Öğretmenliği	-	-	72	21,1	72	7,5
Toplam	611	100	341	100	952	100

*BÖTE: Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği

Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen “Cep Telefonu Kullanımını Belirleme Anketi” ile toplanmıştır. Ankette, eğitim fakültesi öğrencilerinin demografik özellikleri (üniversite, program adı, sınıf, yaş, cinsiyet vs.), cep telefonu kullanım alışkanlıkları (cep telefonunu yenileme sıklığı, günlük kullanım miktarı, aylık cep telefonu fatura miktarları, faturalarını kimin ödediği vs.) ve cep telefonu kullanım amaçlarını belirleyici sorular yer almaktadır.

İşlem

Cep Telefonu Kullanımını Belirleme Anketi, 2010-2011 öğretim yılı güz döneminde, ders ortamında, gönüllülük ilkesine göre eğitim fakültesi öğrencilerine uygulanmıştır. Katılımcıların anketi doldurma süresi 10 ile 12 dakika arasında değişmiştir.

Verilerin Analizi

Cep Telefonu Kullanımını Belirleme Anketi'nin eğitim fakültesi öğrencilerine uygulanması ile elde edilen veriler, SPSS 18 (PASW) sürümü ile analiz edilmiştir. Analizlerde frekans ölçümü kullanılarak var olan durum ortaya koyulmuştur.

Bulgular

Araştırmada öncelikle **“eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonuna sahiplik oranları ne düzeydedir?”** sorusuna cevap aranmış olup sonuçlar Tablo 2’de belirtilmiştir.

Tablo 2: Cep telefonuna sahiplik oranları

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
Evet	951 (99,9)
Hayır	1 (,1)
TOPLAM	952 (100)

Tablo 2 incelendiğinde, eğitim fakültesi öğrencilerinin %99,9'unun (n=951) cep telefonuna sahip olduğu görülmektedir. Diğer bir araştırma sorusu olan “Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım alışkanlıkları nelerdir?”e yönelik bulgular: Bu bölümde eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım alışkanlıkları çeşitli değişkenler yardımıyla incelenmiş olup bunlar; ne zamandan beri cep telefonu kullanıldığı, günlük cep telefonu kullanım süreleri, hangi sıklıkla cep telefonu yenilendiği, cep telefonu fatura miktarları, faturayı kimin ödediğidir.

Tablo 3: Ne zamandan beri cep telefonu kullanıldığı durumu

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
1 yıldan az	14 (1,5)
1-3 yıl	56 (5,9)
4-5 yıl	225 (23,6)
6-8 yıl	426 (44,7)
8 yıldan fazla	231 (24,3)
TOPLAM	952 (100)

Tablo 3 incelendiğinde, eğitim fakültesi öğrencilerinin yaklaşık yarısı (%44,7) 6-8 yıldır cep telefonu kullanmaktadır. 8 yıldan fazla cep telefonu kullanım oranı da incelendiğinde, 6 yıl ve üzeri cep telefonu kullanımı ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir (%69). Diğer taraftan, 1 yıldan az süredir cep telefonu kullanan bir grubun da olduğu dikkate değerdir (n=14).

Tablo 4: Günlük cep telefonu kullanım süreleri

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
10 dakikadan az	79 (8,3)
10-30 dakika	178 (18,7)
30 dakika-1 saat	157 (16,5)
1-3 saat	313 (32,9)
3-5 saat	106 (11,1)
5 saatten fazla	119 (12,5)
TOPLAM	952 (100)

Tablo 4'e göre, eğitim fakültesi öğrencileri günlük olarak cep telefonunu çoğunlukla 1-3 saat arası kullanmakta olup, tablo incelendiğinde, 1-3 saat, 3-5 saat ve 5 saatten fazla kullanım durumu toplamda ortalamanın üzerindedir (%56,5).

Tablo 5: Hangi sıklıkla cep telefonu yenilediği durumu

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
1 yıldan az zamanda	71 (7,5)
1-3 yıl da bir	464 (48,7)
3 yıldan fazla zamanda	417 (43,8)
TOPLAM	952 (100)

Tablo 5 incelendiğinde, eğitim fakültesi öğrencilerinin çoğunlukla 1-3 yılda bir cep telefonlarını yenilediği görülmektedir. Bununla birlikte, 1-3 yılda bir ile 3 yıldan fazla zamanda cep telefonu yenileme oranlarının birbirine yakın olduğu gözlenmektedir (%48,7; %43,8). Diğer taraftan, 1 yıldan az zamanda cep telefonlarını yenileyen bir grubun da olduğu kayda değerdir (n=71; %7,5).

Tablo 6: Aylık cep telefonu fatura miktarları

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
10 TL'den az	90 (9,5)
10-40 TL arası	720 (75,6)
40-80 TL arası	98 (10,3)
80-100 TL arası	26 (2,7)
100-200 TL arası	13 (1,4)
200 TL'den fazla	5 (,5)
TOPLAM	952 (100)

Tablo 6'ya göre, eğitim fakültesi öğrencilerinin çoğunlukla aylık cep telefonu fatura miktarları 10-40 TL arasındadır (%75,6).

Tablo 7: Cep telefonu faturalarını kimin ödediği durumu

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
Kendim	587 (61,7)
Ailem	358 (37,6)
Diğer	7 (,7)
TOPLAM	952 (100)

Tablo 7 incelendiğinde, eğitim fakültesi öğrencilerinin faturalarını kendilerinin ödemesi durumu ortalamanın üzerinde (%61,7) olup, ailelerinin ödemesi durumu da ikinci sırada gelmektedir.

“Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım amaçları nelerdir?”e yönelik bulgular:

Bu bölümde eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım amaçlarına yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 8: Konuşma amaçlı cep telefonu kullanımı

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
Hiçbir Zaman	1 (,1)
Nadiren	42 (4,5)
Bazen	239 (25,3)
Sık Sık	388 (41,1)
Her Zaman	273 (29,0)
TOPLAM	943 (100)

Tablo 8’de cep telefonunun konuşma amaçlı kullanım durumuna yer verilmiş olup, sonuçlar incelendiğinde, sık sık ve her zaman konuşma amaçlı cep telefonu kullanımı toplamda ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir (%70,1). Kalan %29’luk grup cep telefonunu konuşma amaçlı daha az kullanmakta olduğunu, 1 kişi ise hiçbir zaman bu amaçla kullanmadığını belirtmiştir.

Tablo 11: Mesaj alma/gönderme amaçlı cep telefonu kullanımı

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
Hiçbir Zaman	15 (1,6)
Nadiren	85 (9,0)
Bazen	134 (14,2)
Sık Sık	316 (33,6)
Her Zaman	391 (41,6)
TOPLAM	941 (100)

Tablo 9’a göre, eğitim fakültesi öğrencileri cep telefonlarını mesaj gönderme/alma amaçlı yüksek oranda sık sık ve her zaman kullanmaktadır (%75,2). Diğer taraftan, bir grup öğrenci bu amaçla cep telefonlarını hiçbir zaman kullanmadığını belirtmiştir (n=15).

Tablo 10: Oyun amaçlı cep telefonu kullanımı

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
Hiçbir Zaman	341 (37,8)
Nadiren	343 (38,1)
Bazen	156 (17,3)
Sık Sık	37 (4,1)
Her Zaman	24 (2,7)
TOPLAM	901 (100)

Tablo 10 incelendiğinde, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonlarını oyun amaçlı kullanma durumu hiçbir zaman ve nadiren seçeneklerinde yığıldığı gözlenmektedir (%75,9). Diğer taraftan, sık sık ve her zaman oyun oynayanların oranı ise %6,8’dir (n=61).

Tablo 11: Fotoğraf/Kamera amaçlı cep telefonu kullanımı

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
Hiçbir Zaman	93 (10,1)
Nadiren	228 (24,7)
Bazen	377 (40,8)
Sık Sık	177 (19,2)
Her Zaman	49 (5,3)
TOPLAM	924 (100)

Tablo 11 incelendiğinde, fotoğraf/kamera amaçlı cep telefonu kullanımı bazen ve nadiren seçeneklerinde ortalamanın üzerinde (%65,5) olup, sık sık diyenlerin oranı %19,2'dir. Diğer taraftan, her zaman bu amaçla kullanırım diyenler (n=49, %5,3) ile hiçbir zaman diyenlerin (n=93, %10,1) olması da kayda değerdir.

Tablo 12: MP3/Müzik amaçlı cep telefonu kullanımı

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
Hiçbir Zaman	124 (13,4)
Nadiren	173 (18,7)
Bazen	230 (24,8)
Sık Sık	265 (28,6)
Her Zaman	134 (14,5)
TOPLAM	926 (100)

Tablo 12'ye göre, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonlarını müzik dinleme amaçlı kullanımı oldukça değişkenlik göstermektedir. Sonuçlar incelendiğinde, sık sık bu amaçla kullananların oranı %28,6 olup, bazen kullananların oranı da yakın bir oran olan %24,8'dir. Diğer taraftan, her zaman kullananlar ile hiçbir zaman bu amaçla kullanmayanların oranları da birbirine yakındır (%14,5; %13,4). Bu noktadan hareketle, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonlarını MP3/Müzik amaçlı kullanımının oldukça değişkenlik göstermekte olduğunu ve bu amaca farklı zaman aralıklarını ayıran grupların olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 13: İnternet amaçlı cep telefonu kullanımı

Eğitim fakültesi öğrencileri	
	f (%)
Hiçbir Zaman	269 (29,6)
Nadiren	174 (19,1)
Bazen	198 (21,8)
Sık Sık	175 (19,3)
Her Zaman	93 (10,2)
TOPLAM	909 (100)

Tablo 13 incelendiğinde, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonlarını internet amaçlı bazen kullananların oranı en yüksek (%21,8) gibi görünse de, değerler birbirine yakın olup, bazen, sık sık ve her zaman kullananların toplamdaki oranı %51,3'tür. Bu değer ortalamanın üzerinde olup, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu üzerinden internete erişime geçtiklerinin bir göstergesidir. Diğer taraftan, öğrencilerin %30'a yakını cep telefonlarını internet amaçlı hiçbir zaman kullanmamaktadır.

Tablo 14: Cep Telefonu Kullanım Amacı Puanlarının Üniversiteye Göre t-Testi Sonuçları

Cep Telefonu Kullanım Amacı	Üniversite	N	X	SS	Sd	t	p																																																								
Konuşma	Marmara	604	3,84	0,85	941	5,16	0,000																																																								
	Maltepe	339	4,13	0,84				Mesaj	Marmara	604	4,01	0,99	939	1,38	0,167	Maltepe	337	4,11	1,07	Oyun	Marmara	576	1,94	1,24	899	1,05	0,292	Maltepe	325	2,03	1,05	Fotoğraf/Kamera	Marmara	593	2,75	0,99	922	4,07	0,000	Maltepe	331	3,03	1,03	MP3/Müzik	Marmara	594	3,09	1,21	924	0,76	0,450	Maltepe	332	3,16	1,31	İnternet	Marmara	581	2,52	1,30	907	2,85	0,004
Mesaj	Marmara	604	4,01	0,99	939	1,38	0,167																																																								
	Maltepe	337	4,11	1,07				Oyun	Marmara	576	1,94	1,24	899	1,05	0,292	Maltepe	325	2,03	1,05	Fotoğraf/Kamera	Marmara	593	2,75	0,99	922	4,07	0,000	Maltepe	331	3,03	1,03	MP3/Müzik	Marmara	594	3,09	1,21	924	0,76	0,450	Maltepe	332	3,16	1,31	İnternet	Marmara	581	2,52	1,30	907	2,85	0,004	Maltepe	328	2,78	1,42								
Oyun	Marmara	576	1,94	1,24	899	1,05	0,292																																																								
	Maltepe	325	2,03	1,05				Fotoğraf/Kamera	Marmara	593	2,75	0,99	922	4,07	0,000	Maltepe	331	3,03	1,03	MP3/Müzik	Marmara	594	3,09	1,21	924	0,76	0,450	Maltepe	332	3,16	1,31	İnternet	Marmara	581	2,52	1,30	907	2,85	0,004	Maltepe	328	2,78	1,42																				
Fotoğraf/Kamera	Marmara	593	2,75	0,99	922	4,07	0,000																																																								
	Maltepe	331	3,03	1,03				MP3/Müzik	Marmara	594	3,09	1,21	924	0,76	0,450	Maltepe	332	3,16	1,31	İnternet	Marmara	581	2,52	1,30	907	2,85	0,004	Maltepe	328	2,78	1,42																																
MP3/Müzik	Marmara	594	3,09	1,21	924	0,76	0,450																																																								
	Maltepe	332	3,16	1,31				İnternet	Marmara	581	2,52	1,30	907	2,85	0,004	Maltepe	328	2,78	1,42																																												
İnternet	Marmara	581	2,52	1,30	907	2,85	0,004																																																								
	Maltepe	328	2,78	1,42																																																											

Tablo 14’de sunulan cep telefonu kullanım amacı puanlarının üniversiteye göre t-testi sonuçlarında görüldüğü üzere öğrencilerin cep telefonu kullanım amaçlarından “konuşma amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Marmara}}=3,84$; $X_{\text{Maltepe}}=4,13$; $t=5,184$; $P<0,05$), “fotoğraf/kamera amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Marmara}}=2,75$; $X_{\text{Maltepe}}=3,03$; $t=4,073$; $P<0,05$) ve “internet amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Marmara}}=2,52$; $X_{\text{Maltepe}}=2,78$; $t=2,853$; $P<0,05$)’nin üniversitelerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmasına karşın “mesaj amaçlı kullanımları” ($t=1,384$; $P>0,05$), “MP3/müzik amaçlı kullanımları” ($t=0,756$; $P>0,05$), “oyun amaçlı kullanımları” ($t=1,107$; $P>0,05$) ve “diğer amaçlı kullanımları” ($t=1,216$; $P>0,05$) üniversitelerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Tablo 15: Cep Telefonu Kullanım Amacı Puanlarının Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Cep Telefonu Kullanım Amacı	Üniversite	N	X	SS	Sd	t	p																																																								
Konuşma	Bayan	552	3,97	0,82	939	1,14	0,255																																																								
	Erkek	389	3,90	0,90				Mesaj	Bayan	554	4,21	0,94	937	6,12	0,000	Erkek	385	3,80	1,09	Oyun	Bayan	529	1,94	1,30	897	1,18	0,240	Erkek	370	2,03	0,99	Fotoğraf/Kamera	Bayan	541	2,95	1,01	920	3,48	0,001	Erkek	381	2,71	1,02	MP3/Müzik	Bayan	545	3,28	1,23	922	4,51	0,000	Erkek	379	2,90	1,26	İnternet	Bayan	534	2,72	1,38	905	2,84	0,005
Mesaj	Bayan	554	4,21	0,94	937	6,12	0,000																																																								
	Erkek	385	3,80	1,09				Oyun	Bayan	529	1,94	1,30	897	1,18	0,240	Erkek	370	2,03	0,99	Fotoğraf/Kamera	Bayan	541	2,95	1,01	920	3,48	0,001	Erkek	381	2,71	1,02	MP3/Müzik	Bayan	545	3,28	1,23	922	4,51	0,000	Erkek	379	2,90	1,26	İnternet	Bayan	534	2,72	1,38	905	2,84	0,005	Erkek	373	2,46	1,29								
Oyun	Bayan	529	1,94	1,30	897	1,18	0,240																																																								
	Erkek	370	2,03	0,99				Fotoğraf/Kamera	Bayan	541	2,95	1,01	920	3,48	0,001	Erkek	381	2,71	1,02	MP3/Müzik	Bayan	545	3,28	1,23	922	4,51	0,000	Erkek	379	2,90	1,26	İnternet	Bayan	534	2,72	1,38	905	2,84	0,005	Erkek	373	2,46	1,29																				
Fotoğraf/Kamera	Bayan	541	2,95	1,01	920	3,48	0,001																																																								
	Erkek	381	2,71	1,02				MP3/Müzik	Bayan	545	3,28	1,23	922	4,51	0,000	Erkek	379	2,90	1,26	İnternet	Bayan	534	2,72	1,38	905	2,84	0,005	Erkek	373	2,46	1,29																																
MP3/Müzik	Bayan	545	3,28	1,23	922	4,51	0,000																																																								
	Erkek	379	2,90	1,26				İnternet	Bayan	534	2,72	1,38	905	2,84	0,005	Erkek	373	2,46	1,29																																												
İnternet	Bayan	534	2,72	1,38	905	2,84	0,005																																																								
	Erkek	373	2,46	1,29																																																											

Tablo 15’de sunulan cep telefonu kullanım amacı puanlarının cinsiyete göre t-testi sonuçlarında görüldüğü üzere cinsiyet değişkeniyle yapılan t-testi analizlerinde öğrencilerin cep telefonu kullanım amaçlarından “mesaj amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}}=4,21$; $X_{\text{Erkek}}=3,80$; $t=6,120$; $P<0,05$), “fotoğraf/kamera amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}}=2,95$; $X_{\text{Erkek}}=2,71$; $t=3,48$; $P<0,05$), “MP3/müzik

amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}} = 3,28$; $X_{\text{Erkek}} = 2,90$; $t = 4,51$; $P < 0,05$) ve “internet amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}} = 2,72$; $X_{\text{Erkek}} = 2,46$; $t = 2,84$; $P < 0,05$)’nın anlamlı bir şekilde farklılaşmasına karşın “Konuşma amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}} = 3,97$; $X_{\text{Erkek}} = 3,90$; $t = 1,14$; $P > 0,05$) ve “Oyun amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}} = 1,94$; $X_{\text{Erkek}} = 2,03$; $t = 1,18$; $P > 0,05$)’nin anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Tablo 16: Cep Telefonu Kullanım Amacı Puanlarının Bölüme Göre Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Kullanım Amacı	Bölüm	N	X	SS	Sd	F	p
Konuşma	BÖTE	291	3,92	0,88	942	3,701	0,001
	İlköğretim Matematik	187	3,83	0,82			
	Sosyal Bilgiler	99	3,73	0,85			
	Rehberlik ve Psi. Dan.	169	4,10	0,81			
	İngilizce Öğretmenliği	71	4,09	0,83			
	Okul Öncesi Öğr.	40	4,22	0,86			
	Özel Eğitim	86	3,89	0,79			
Fotoğraf/Kamera	BÖTE	286	2,69	1,00	923	4,206	0,000
	İlköğretim Matematik	183	2,79	1,01			
	Sosyal Bilgiler	96	2,84	0,94			
	Rehberlik ve Psi. Dan.	166	2,95	1,01			
	İngilizce Öğretmenliği	70	3,32	0,98			
	Okul Öncesi Öğr.	40	2,95	0,93			
	Özel Eğitim	83	2,83	1,07			
MP3/Müzik	BÖTE	286	2,90	1,24	925	3,265	0,004
	İlköğretim Matematik	183	3,18	1,23			
	Sosyal Bilgiler	95	3,33	1,25			
	Rehberlik ve Psi. Dan.	167	3,02	1,24			
	İngilizce Öğretmenliği	70	3,32	1,33			
	Okul Öncesi Öğr.	40	3,50	1,32			
	Özel Eğitim	85	3,28	1,18			
İnternet	BÖTE	281	2,42	1,32	908	5,656	0,000
	İlköğretim Matematik	183	2,54	1,28			
	Sosyal Bilgiler	91	2,74	1,39			
	Rehberlik ve Psi. Dan.	163	2,59	1,31			
	İngilizce Öğretmenliği	69	3,43	1,37			
	Okul Öncesi Öğr.	40	2,50	1,48			
	Özel Eğitim	82	2,68	1,32			

Tablo sadece anlamlı fark bulunan kullanım amaçlarını içermektedir.

Tablo 16’da sunulan cep telefonu kullanım amacı puanlarının bölüme göre tek yönlü ANOVA sonuçlarına göre eğitim fakültesi öğrencilerinin bölümlerine göre “Konuşma amacı” ($F = 3,701$; $P < 0,05$), “Fotoğraf/Kamera amacı” ($F = 4,206$; $P < 0,05$), “MP3/Müzik amacı” ($F = 3,265$; $P < 0,05$) ve “İnternet amacı” ($F = 5,656$; $P < 0,05$) kullanım puanları anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Tablodaki sadece bölüme göre anlamlı fark bulunan kullanım amaçlarına yer verilmiştir.

Tablo 17: Cep Telefonu Kullanım Amacı Puanlarının Sınıfa Göre Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Kullanım Amacı	Sınıf	N	X	SS	Sd	F	p
MP3/Müzik	1	519	3,29	1,20	925	8,348	0,000
	2	211	2,96	1,29			
	3	152	2,84	1,28			
	4	44	2,77	1,27			
İnternet	1	528	3,81	0,83	942	11,422	0,000
	2	214	4,01	0,92			
	3	156	4,17	0,78			
	4	45	4,33	0,70			

Tablo sadece anlamlı fark bulunan kullanım amaçlarını içermektedir.

Tablo 17’de sunulan cep telefonu kullanım amacı puanlarının sınıfa göre tek yönlü ANOVA sonuçlarına göre eğitim fakültesi öğrencilerinin sınıflarına göre “MP3/Müzik amacı” ($F=8,348$; $P<0,05$) ve “İnternet amacı” ($F=11,422$; $P<0,05$) kullanım puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir. Öğrencilerin üst sınıflara geçtikçe cep telefonunu internet amaçlı kullanımları anlamlı bir şekilde artmakta iken MP3/Müzik amaçlı kullanımları azalmaktadır. Tabloda sadece sınıfa göre anlamlı fark bulunan kullanım amaçlarına yer verilmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Araştırmada, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonuna sahiplik durumları, cep telefonu kullanım özellikleri ve amaçları ile marka tercihleri incelenmiş olup çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır. İlk olarak eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonuna sahip olup olmadığı sorgulanmıştır. Öğrencilerin %99,9’u cep telefonuna sahip olduğunu belirtmiştir. Bu durum şaşırtıcı olmamakla birlikte, gençlerin teknoloji ve teknolojik araçlarla iç içe olduğunun da bir göstergesidir. Aynı zamanda bu sonuç, yeni yetişen genç nüfusun internet ve iletişim teknolojileriyle daha erken tanıştığını gösteren araştırmaları da desteklemektedir (Tutgun Ünal, 2012; Wright, 2001). Diğer taraftan Türkiye İstatistik Kurumunun yaptığı araştırmada 2011 yılı itibarıyla, cep telefonuna sahiplik oranının %90,5’e ulaşması da durumu ortaya koymakla birlikte, genç nüfusa yönelik yapılan araştırma sonuçlarıyla birlikte değerlendirildiğinde, bu oranının çoğunluğunu genç nüfusun oluşturduğu söylenebilir.

Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım özelliklerine yönelik yapılan incelemelerde, ilk olarak ne zamandan beri cep telefonu kullanıldığı durumu sorgulanmıştır. Eğitim fakültesi öğrencilerinin yaklaşık yarısı (%44,7) 6-8 yıldır cep telefonu kullanmakta olup 8 yıldan fazla süredir kullananlar da bulunmaktadır. Cep telefonu kullanım süresi 6 yıl ve üzeri olarak değerlendirildiğinde,

bu oran %69'a çıkmaktadır. Bu sonuç, yeni yetişen genç nüfusun teknoloji ile erken tanışması durumunu desteklemekte olan doğal bir sonuçtur. Diğer taraftan, 1 yıldan az süredir cep telefonu kullanan bir grubun da (n=14) olduğu dikkate değer bir sonuç olup, bu durum, üniversitelerdeki farklı sosyo-ekonomik düzeye sahip öğrencilerin varlığını vurgulamaktadır.

Diğer bir özellik olarak eğitim fakültesi öğrencilerinin günlük cep telefonu kullanımları incelenmiş olup, öğrencilerin cep telefonlarını yoğun olarak 1-3 saat kullandığı bulunmuştur (n=313; %32,9). Günde 5 saatten fazla cep telefonunu kullanan bir grup üniversite öğrencisinin (n=119; %12,5) bulunduğu kayda değer bir sonuç olup, bu sonucun, aşırı cep telefonu kullanımına yönelik yapılan araştırmalarla (Bianchi ve Philips, 2005; Ha, Chin ve diğ., 2008; Ha, Kim ve Bae, 2007) birlikte incelenmesinde yarar vardır. Diğer taraftan, günde 10 dakikadan az cep telefonunu kullananların oranı ise yalnızca %8,3'tür (n=79). Bu durum, eğitim fakültesi öğrencilerinin günlük cep telefonu kullanım sürelerinin oldukça fazla olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, eğitim fakültesi öğrencileri günlük cep telefonu kullanımlarına oldukça fazla vakit ayırmaktadır.

Eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanımlarına yönelik diğer bir özellik ise cep telefonlarını hangi sıklıkla yeniledikleridir. Araştırma sonuçları incelendiğinde, öğrencilerin çoğunlukla 1-3 yılda bir (n=464; %48,7) cep telefonlarını yeniledikleri bulunmuş olup, 1 yıldan az zamanda (n=71; %7,5) yenileyen bir grubun da olması kayda değerdir.

Biliyoruz ki; teknoloji devam etmek için aynı zamanda ihtiyacın devamlılığına ihtiyaç duyar. Cep telefonu gibi birçok teknolojinin yaratıldıktan sonra kendi ihtiyacını da yarattığı bir gerçektir. Bu sebeple üreticiler ihtiyacın sürekliliğini sağlarlar. Kullanıcıların 1 yıldan az zamanda cep telefonlarını yenilemesi sonucu da bu durumu desteklemekte olup, eğitim fakültesi öğrencileri farklı ihtiyaçlarla her geçen gün yeni özellikler eklenerek firmalar tarafından piyasaya sunulan yeni model cep telefonlarını talep etmektedir. Cep telefonlarının yeni medya olarak varlığını sürdürebilmesi için gelişiminin de devamlılığını sağlaması gereklidir. Bu noktadan hareketle üretici ve tüketici arasındaki bağın devamlılığının önemli olduğunu söyleyebiliriz. Araştırmada, eğitim fakültesi öğrencileri, farklı zaman aralıklarında da (1 yıldan az zamanda, 1-3 yılda bir, 3 yıldan fazla zamanda) olsa cep telefonlarını yenilediklerini belirterek bu durumu desteklemiştir.

Diğer bir araştırma bulgusu olan eğitim fakültesi öğrencilerinin aylık cep telefonu fatura miktarları incelendiğinde, öğrencilerin aylık fatura miktarları çoğunlukla (%75,6) 10-40 TL arasında olup, faturalarını genel olarak kendileri ödemektedirler (%67,7). Faturayı kimin ödediği sorgulandığında,

ikinci sırada ise aile gelmektedir. Öğrencilerin genel olarak indirimli öğrenci tarifelerinden yararlandığı düşünüldüğünde, aylık fatura miktarlarını ödeyebileceğini söyleyebiliriz.

Araştırmada, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım amaçları ve sıklıkları da incelenmiştir. Konuşma amacıyla cep telefonlarını sık sık ve her zaman kullanan grupların oranı %70,1'dir. Diğerleri ise daha az kullandıklarını belirtmişlerdir. Cep telefonu ile hiç konuşma yapmadığını belirten sadece 1 kişi bulunmakta olup, özel bir durumu olabileceği düşünülebilir. Bahsi geçen özel durumlardan biri sağlık boyutunda olabilir. Yapılan bir örnek olay araştırmasında, cep telefonu kullanımından kaynaklanan “allergic contact dermatitis” rahatsızlığından bahsedilmekte olup, 25 yaşındaki bir cep telefonu kullanıcısının yüzünün belirli bölgelerinde deri lezyonu görüldüğü raporlanmıştır. Bahsi geçen rahatsızlığa nikelin yol açtığı ve cep telefonu aracılığıyla hastaya alerjik etkide bulunduğu bildirilmiştir. Araştırmaya göre cep telefonundan kaynaklanan nikel yayılımının deri rahatsızlığına yol açtığına dair 2 örnek olaya rastlanmıştır (Livideanu, 2007). Bu noktadan hareketle, cep telefonlarını kullanmayan kişilerle ancak görüşme yapılarak durumun ortaya koyulabileceğini söyleyebiliriz.

Araştırmada, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım amaçları incelendiğinde konuşma amacıyla cep telefonlarını sık sık ve her zaman kullanan grupların oranı %70,1'dir. Mesaj gönderme/alma amaçlı cep telefonu kullanımına dair bulgular incelendiğinde, konuşma amaçlı kullanıma benzer sonuçlar elde edilmiş olup, sık sık ve her zaman diyenlerin oranı %75,2 olarak bulunmuştur. Burada farklı olan durum ise, hiçbir zaman mesajlaşma amaçlı cep telefonu kullanmayan bir grubun da olmasıdır (n=15; %1,6). Bu gruptaki öğrenciler, günlük olarak cep telefonuna fazla vakit ayırman öğrenciler olabilir.

Oyun amaçlı cep telefonu kullanımı incelendiğinde, öğrencilerin yoğun olarak “Hiçbir zaman” ve “Nadiren” seçeneklerini tercih ettikleri görülmektedir (%75,9). Diğer taraftan oyun oynamaya daha fazla vakit ayıran diğer grubun oranı %24,1'dir. Oyun oynamaya her zaman vakit ayıran grubun (n=24; %2,7) da olması yine akla aşırı cep telefonu kullanımına yönelik araştırmaları getirmektedir. Bu gruptaki öğrencilerle ayrıca bir araştırma yapılarak durumun incelenmesinde yarar vardır. Alanyazında internette oyun oynama ve oyun bağımlılığına yönelik birçok araştırma bulunmakta (Horzum, Ayas ve Balta, 2008; King ve Barak, 1999; Lemmens, Valkenburg ve Peter, 2009) ve özellikle gençler riskli grup olarak görülmektedir. Bu noktadan hareketle, artık internette oyun oynama özelliğinin cep telefonlarına entegre edildiği düşünüldüğünde, cep telefonunda her zaman

oyun oynamaya vakit ayıran eğitim fakültesi öğrencilerinin de yapılacak araştırmalara dahil edilmesi gerektiğini söyleyebiliriz.

Fotoğraf/kamera amaçlı cep telefonu kullanımı incelendiğinde ise, yoğunluk bazen ve nadiren seçeneklerinde toplanmıştır (%65,5). Diğer taraftan, sık sık bu amaçla cep telefonunu kullanan grubun oranı %19,2 (n=177) olup, yaygın bir özellik olan cep telefonuyla fotoğraf çekme ya da kamera olarak kullanımın günümüzde özellikle gençler tarafından kullanılması doğaldır. Eğitim fakültesi öğrencileri sosyal iletişim kurma aracı olarak cep telefonlarını sıklıkla kullanmaktadır. Erikson (1998)'e göre, üniversite gençliğinin en temel gelişim görevi aynı veya karşıt cinsteki yaşlıları ile yakın ilişkiler kurmayı başarmaktır. Günümüzde gençlerin birbirleriyle beraberken sıklıkla fotoğraf çekme ya da görüntü kaydı alma gibi özelliklerden cep telefonu aracılığıyla yararlandığı gözlenmektedir. Araştırmaya göre, eğitim fakültesi öğrencilerinin %89,9'u farklı sıklıklarda da olsa cep telefonlarıyla fotoğraf çekmekte ya da görüntü kaydı almaktadır. Bu noktadan hareketle, cep telefonu üreten firmaların cep telefonlarındaki fotoğraf çekme/görüntü kaydı özelliğinin gelişiminin devamlılığını sağlamasının kaçınılmaz olduğunu ve bu özelliği geliştirirken gençlerin istek ve kullanım özelliklerini belirleyici çalışmalar yapması gerektiğini söyleyebiliriz.

Diğer taraftan, eğitim fakültesi öğrencilerinin MP3/Müzik dinleme amaçlı cep telefonu kullanım sıklıkları farklılık göstermektedir. Sonuçlar incelendiğinde, cep telefonlarını sık sık bu amaçla kullananların oranı %28,6 olup, bazen kullananların oranı da yakın bir oran olan %24,8'dir. Ayrıca, her zaman kullananlar ile hiçbir zaman bu amaçla kullanmayanların oranları da birbirine yakındır (%14,5; %13,4). Bu noktadan hareketle, öğrencilerin cep telefonlarını müzik dinleme amacıyla kullanmak yerine sosyal etkileşim imkânı sağlayan uygulamaları daha fazla tercih ettikleri ve bu uygulamalara daha fazla vakit ayırdıklarını söyleyebiliriz.

Cep telefonlarından internete girme durumu incelendiğinde, eğitim fakültesi öğrencilerinin kullanım sıklıklarının yine farklılaştığı görülmekte olsa da, bu özelliği, bazen, sık sık ve her zaman kullananların toplamdaki oranı %51,3 olduğunu, internete cep telefonları aracılığıyla erişim durumunun gençler arasında yaygınlaşmaya başladığını söyleyebiliriz. Diğer taraftan, cep telefonlarını internete erişim sağlama amaçlı hiçbir zaman kullanmayan %30'a yakın bir grup bulunmaktadır (%29,6). Bu durum, eğitim fakültesi öğrencilerinin farklı sosyo-ekonomik yapılarla sahip olduğunun bir göstergesi olabileceği gibi internete cep telefonları ile erişime henüz alışkın olmayabilecekleri ile de açıklanabilir.

Cep telefonu kullanım amacı puanlarının üniversiteye göre t-testi sonuçlarına göre öğrencilerin cep telefonu kullanım amaçlarından “konuşma amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Marmara}}=3,84$; $X_{\text{Maltepe}}=4,13$; $t=5,184$; $P<0,05$), “fotoğraf/kamera amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Marmara}}=2,75$; $X_{\text{Maltepe}}=3,03$; $t=4,073$; $P<0,05$) ve “internet amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Marmara}}=2,52$; $X_{\text{Maltepe}}=2,78$; $t=2,853$; $P<0,05$)’nın üniversitelerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmasına karşın “mesaj amaçlı kullanımları” ($t=1,384$; $P>0,05$), “MP3/müzik amaçlı kullanımları” ($t=0,756$; $P>0,05$), “oyun amaçlı kullanımları” ($t=1,107$; $P>0,05$) ve “diğer amaçlı kullanımları” ($t=1,216$; $P>0,05$) üniversitelerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Cep telefonu kullanım amacı puanlarının cinsiyete göre t-testi sonuçlarına göre cinsiyet değişkeniyle yapılan analizlerde öğrencilerin cep telefonu kullanım amaçlarından “mesaj amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}}=4,21$; $X_{\text{Erkek}}=3,80$; $t=6,120$; $P<0,05$), “fotoğraf/kamera amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}}=2,95$; $X_{\text{Erkek}}=2,71$; $t=3,48$; $P<0,05$), “MP3/müzik amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}}=3,28$; $X_{\text{Erkek}}=2,90$; $t=4,51$; $P<0,05$) ve “internet amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}}=2,72$; $X_{\text{Erkek}}=2,46$; $t=2,84$; $P<0,05$)’nın anlamlı bir şekilde farklılaşmasına karşın “Konuşma amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}}=3,97$; $X_{\text{Erkek}}=3,90$; $t=1,14$; $P>0,05$) ve “Oyun amaçlı kullanımları” ($X_{\text{Bayan}}=1,94$; $X_{\text{Erkek}}=2,03$; $t=1,18$; $P>0,05$)’nın anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Cep telefonu kullanım amacı puanlarının bölüme göre yapılan tek yönlü ANOVA sonuçlarıyla eğitim fakültesi öğrencilerinin bölümlerine göre “Konuşma amacı” ($F=3,701$; $P<0,05$), “Fotoğraf/Kamera amacı” ($F=4,206$; $P<0,05$), “MP3/Müzik amacı” ($F=3,265$; $P<0,05$) ve “İnternet amacı” ($F=5,656$; $P<0,05$) kullanım puanları anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmüştür. Son olarak sınıfa göre yapılan tek yönlü ANOVA sonuçlarına göre eğitim fakültesi öğrencilerinin sınıflarına göre “MP3/Müzik amacı” ($F=8,348$; $P<0,05$) ve “İnternet amacı” ($F=11,422$; $P<0,05$) kullanım puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir. Öğrencilerin üst sınıflara geçtikçe cep telefonunu internet amaçlı kullanımları anlamlı bir şekilde artmakta iken MP3/Müzik amaçlı kullanımları azalmaktadır.

Sonuç olarak, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonlarını konuşma, mesaj, MP3/Müzik, Oyun, Fotoğraf/Kamera ve İnternet amacıyla yaygın olarak kullandığını ve cep telefonu kullanımlarına oldukça fazla zaman ayırdıklarını söyleyebiliriz.

Öneriler

Bu kısımda, araştırma sonuçlarından yola çıkılarak, eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanımına yönelik birtakım önerilere yer verilmiştir.

1. Üniversitelerde şehir dışından gelen birçok öğrenci olduğundan, öğrenciler, yakınlarıyla iletişim kurma gerekliliğini karşılamak için cep telefonlarını yoğun bir şekilde kullanmaktadır. Bu noktadan hareketle, eğitim fakültesi öğrencilerinin araştırmacılar tarafından, belirli aralıklarla cep telefonu kullanım alışkanlıkları ve amaçlarının incelenmesi, problemin zamanında belirlenip çözüm yolları aranmasına yardımcı olabilir.
2. Cep telefonlarını oldukça yoğun kullanan eğitim fakültesi öğrencileri danışmanları tarafından bilinirse, bu gruptaki öğrencilerle bu konuda çalışmalar yapılabilir. Bu yüzden, danışmanların eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanımına yönelik özelliklerini belirlemek için belirli aralıklarla öğrencilere anket uygulaması ve aşırı cep telefonu kullanan öğrencileri, sosyal becerilerini kullanabilecekleri işbirlikli çalışmalara/projelere dahil etmesi yararlı olacaktır.
3. Eğitim fakültesi öğrencilerine, konunun uzmanları tarafından zaman yönetimi ile ilgili seminerler düzenlenebilir. Böylece, cep telefonlarına çok fazla zaman ayıran gruptaki eğitim fakültesi öğrencilerinin zaman planlaması yapması ile zamanlarını doğru kullanmasına yönelik becerilerin kazandırılması sağlanabilir.

Kaynakça

- Bianchi, A. & Philips, J. G. (2005). Psychological Predictors of Problem Mobile Phone Use, *Cyber Psychology and Behavior*, 8, 39-51.
- Caplan, S.E. (2005). A Social Skill Account of Problematic Internet Use. *Journal of Communication*, 55(4), 721-736.
- Ceyhan, E., Ceyhan A. & Gürcan, A. (2007). Validity and reliability studies of Problematic Internet Usage Scale. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 7(1), 387-416.
- Deniz, L. & Tutgun, A. (2010). The Relationship Between Problematic Internet Usage And Loneliness Level Of Prospective Teachers, *International Educational Technology Conference (IETC) 2010, Volume III, Page 1563*, Boğaziçi University, Istanbul.
- Ellwood-Clayton, B. (2003). Virtual Strangers: Young Love and Texting in the Filipino Archipelago of Cyberspace
- Erikson, E. (1998) *Life Cycle Completed: Extended Version*. New York: WW Norton & Company.
- Ha, J.H., Chin, B. ve diğerleri (2008). Characteristics of Excessive Cellular Phone Use in Korean Adolescents. *Cyber Psychology and Behavior*, 11 (6), 783-786.
- Ha, J.H., Kim, S.Y., Bae, S.C. ve diğerleri (2007). Depression and Internet Addiction in Adolescents. *Cyber Psychology and Behavior*, 40, 424-30.
- Horzum, M.B., Ayas, T. and Balta, Ç. (2008). Computer Game Addiction Scale For Children, *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 3(30).86.
- Karasar, N. (1994). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: 3A Araştırma Danışmanlık Limited.

- King, S. & Barak, A. (1999). Compulsive internet gambling: A new form of an old pathology. *Cyber Psychology and Behavior*, 2, 441-456.
- Lemmens, J.S., Valkenburg, P.M. and Peter, J. (2009). Development and Validation of a Game Addiction Scale for Adolescents. *Media Psychology*, 12, 77-95.
- Livideanu, C. (2007). Case Report: Cellular Phone Addiction and Allergic Contact Dermatitis to Nickel, *Contact Dermatitis*, 57: 130-131.
- Lobet-Maris C. (2003). Mobile Phone Tribes: Youth and Social Identity. In: Fortunati L., Katz J. E., Riccini R., editors. *Mediating the Human Body: Technology, Communication and Fashion*. New York, NY: Lawrence Erlbaum; p. 93-102.
- Mathews, R. (2004). The psychosocial aspects of mobile phone use amongst adolescents. *InPsych*, 26(6), 16-19.
- Oksman V. & Turtiainen J. (2004). Mobile Communication as a Social Stage. The Meanings of Mobile Communication among Teenagers In Finland. *N Med Soc*, 6: 319-39.
- Özcan, Y. Z. & Kocak, A. (2003). Research note: A need or a status symbol? Use of cellular telephones in Turkey. *European Journal of Communication*, 18(2), 241-254.
- Srivastava, L. (2005). Mobile phones and the evolution of social behaviour. *Behaviour and Information Technology*, 24(2), 111-129.
- Taylor, A.S. & Harper, R. (2003). The Gift of the Gab? A design Oriented Sociology of Young People's Use of Mobiles, *J.Comput Support Coop Work*, 12:267-96.
- Tutgun, A. (2009). Öğretmen Adaylarının Problemlı İnternet Kullanımı. Marmara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi (M.A.), İstanbul.
- Tutgun, A. & Deniz, L. (2010). Problematic Internet Usage among Prospective Teachers. *International Educational Technology Conference] (IETC) 2010, Volume II, Page 1226, Boğaziçi University, Istanbul.*
- Tutgun, A, Deniz, L. & Moon, Man-Ki (2011). A Comperative Study of Problematic Internet Use and Loneliness among Turkish and Korean Prospective Teachers. *TOJET (The Turkish Online Journal of Educational Technology)*, Vol: 10, issue:4.
- Tutgun Ünal, A. (2012). BÖTE Bölümü Öğrencilerinin İnternet Kullanım Özellikleri ve Tercihlerinin İncelenmesi [A Study on Characteristics of Internet Use of CEIT Students and Their Preferences], *AJIT-e: Academic Journal of Information Technology*, ISSN: 1309 – 1581, 2012 Kış/Winter, Cilt/Vol. 3, Sayı/Num. 6, DOI: 10.5824/1309-1581.2012.1.002.x
- Türkiye İstatistik Kurumu (2011). Bilgi Toplumu İstatistikleri, http://www.dpt.gov.tr/DocObjects/View/12808/Bilgi_Toplumu_Istatistikleri_2011.pdf web adresinden 12 ocak 2012 tarihinde erişilmiştir.
- Wei, R., & Lo, V.-H. (2006). Staying connected while on the move: Cell phone use and social connectedness. *New Media and Society*, 8, 53-72.
- Wright, C. (2001). Children and Technology: Issues, Challenges and Opportunities. *Childhood Education*, 78 (1), 37-41.

Extended English Abstract

Information and communication technologies usage, as the outcome of rapid development in technology, has been one of the basic necessities of life. Parallel to the whole world in Turkey as well thanks to the developing technology, cell phone usage has become prevalent for different purposes in every step of life. Since cell phone enables accessing the internet and social network applications, it is also commonly preferred as a communication tool for keep in touch by young.

When the recent researches in the literature are examined, it is seen that cell phones were used for self-confidence, prestige and individualization by young. Cell phone usage is very popular among young because of various advantages (entertainment, communication with peer, keep in touch with friends, application tools, social networks etc.) for them. And it is important to know that cell phones mainly were used for rising social network and interconnectedness by young

Although in the developing world, increasing the communication and facilitating social interaction for the purpose of multiplying researchers' resources are amongst the main functions of the cell phone, unexpectedly rapid pervasion of cell phone usage brings with itself several problems as well. That is why in training faculties where teachers are educated, cell phone usage and preferences of prospective teachers calls for detailed analysis.

In this research, the cell phone usage habits and purposes of education faculty students were examined. Research was conducted with 952 students (532 first year students, 218 second year students, 157 third year students and 45 fourth year students) from Marmara University Education Faculty and Maltepe University Education Faculty in İstanbul who were selected according to simple random selection technique. For the collection of data, "cell phone usage determination survey" which was developed by the researchers, was used. The application was based on the principle of voluntariness. The answering time of the participants changed between 10 and 12 minutes. The survey consisted of various items some of which are as follows: a) Daily cell phone use as hour(s), b) Number of made and receive call in a day / Number of send and receive messages in a day, c) Amount of cell phone bill and who pay it, d) For what purposes using cell phone.

In the research, various results were obtained about the cell phone owning ratios, cell phone usage habits and purposes of education faculty students some of which are as follows: a) 99.9% of the education faculty students have a cell phone. b) Education faculty students use cell phone intensively for 1-3 hours/day and ratio for usage more than 5 hours is 12.5%. c) A portion of education faculty students close to average renew their cell phones every 1-3 years. d) It was understood that education faculty students use cell phones for message sending / receiving. (75.2%) e) Sending / receiving message for the use of cell phones are examined, similar results are obtained for use for speech (75.2%); f) The use of mobile phones for games intensively "never" and "rarely" are preferred options (75.9%); g) When examined the use of mobile phones for photo / camera purpose "sometimes" and "rarely" options are selected by the students (65.5%); h) On the other hand, faculty of education students vary the frequency of mobile phone use for listening MP3/Music. Results show 28.6% of students are "often" use cell phones for this purpose. "Sometimes" option is close to "often" option (24.8%); i) Using cell phones purpose of connecting internet is also analyzed. "Sometimes", "frequently" and "always" options were reached 51.3% of the total rate in using cell phones for internet purpose.

Independent Samples t-test was conducted to find whether any mobile phone usage purpose is significantly different at the .05 confidence level between Marmara University and Maltepe University Education Faculty Students. Findings show "Speech" ($X_{\text{Marmara}}=3,84$; $X_{\text{Maltepe}}=4,13$; $t=5,184$; $P<0,05$), "Photo / Camera" ($X_{\text{Marmara}}=2,75$; $X_{\text{Maltepe}}=3,03$; $t=4,073$; $P<0,05$) and "Internet" ($X_{\text{Marmara}}=2,52$; $X_{\text{Maltepe}}=2,78$; $t=2,853$; $P<0,05$) purposes are significantly different at the .05 confidence level between Marmara University and Maltepe University Education Faculty students. Contrary to this "Sending / receiving message" ($t=1,384$; $P>0,05$), "Game" ($t=1,107$; $P>0,05$) and "MP3/Music" ($t=0,756$; $P>0,05$) purposes are not significantly different at the .05 confidence level between Marmara University and Maltepe University Education Faculty students.

Also Independent Samples t-test was conducted to find whether any mobile phone usage purpose is significantly different at the .05 confidence level between genders. Findings show "Sending / receiving message" ($X_{\text{Female}}=4,21$; $X_{\text{Male}}=3,80$; $t=6,120$; $P<0,05$), "Photo / Camera" ($X_{\text{Female}}=2,95$;

$X_{Male} = 2,71$; $t = 3,48$; $P < 0,05$), “MP3/Music” ($X_{Female} = 3,28$; $X_{Male} = 2,90$; $t = 4,51$; $P < 0,05$) and “Internet” ($X_{Female} = 2,72$; $X_{Male} = 2,46$; $t = 2,84$; $P < 0,05$) purposes are significantly different at the .05 confidence level between genders. Contrary to this “Speech” ($X_{Female} = 3,97$; $X_{Male} = 3,90$; $t = 1,14$; $P > 0,05$) and “Game” ($X_{Female} = 1,94$; $X_{Male} = 2,03$; $t = 1,18$; $P > 0,05$) purposes are not significantly different at the .05 confidence level between genders.

One Way ANOVA test was conducted to find whether any mobile phone usage purpose is significantly different at the .05 confidence level between departments of Marmara University and Maltepe University Education Faculty Students. Findings show “Speech” ($F = 3,701$; $P < 0,05$), “Photo / Camera” ($F = 4,206$; $P < 0,05$), “MP3/Music” ($F = 3,265$; $P < 0,05$) and “Internet” ($F = 5,656$; $P < 0,05$) purposes are significantly different at the .05 confidence level between departments. Finally, One Way ANOVA test was conducted to find whether any mobile phone usage purpose is significantly different at the .05 confidence level between classes of students. Findings show “MP3/Music” ($F = 8,348$; $P < 0,05$) and “Internet” ($F = 11,422$; $P < 0,05$) purposes are significantly different at the .05 confidence level between classes.

Based on the research findings, various suggestions have been developed concerning excessive cell phone usage habits and purposes of education faculty students. Thus, potential problems can be detected and in-depth researches to prevent their emergence can be conducted.